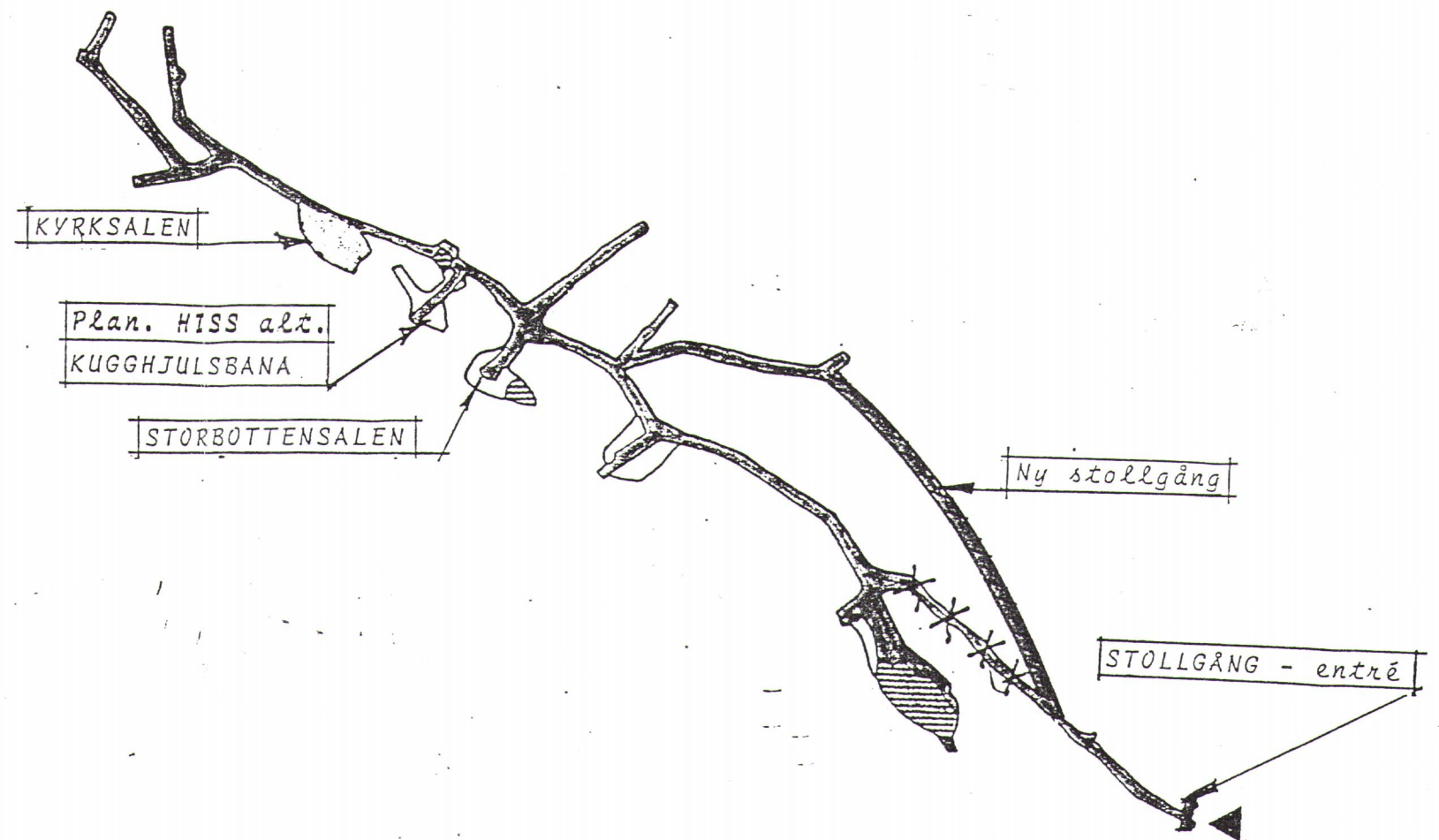

FLOGBERGETS GRUVOR
SMEDJEÅCKENS KOMMUN.
GRUVOR NIVÅ CIA + 130
DATUM 1994-03-25 B. Jansson

Flogbergsgruvan — här går

... men
visst
är det
värt
besöket

• Utanför Ludvika har en nygammal gruvfyndighet upptäckts, som ju mer man trängt in i den, desto mer fascinerande har man funnit den vara. Här finns alla tänkbara typer av gruvbrytningstekniker genom tiderna, fram till 1900-talets moderna anrikningsmetoder.

Flogbergsgruvan är namnet. Den ligger mellan Lernbo och Norsbo. Till gruvan kommer man enklast via gamla smedjebacksvägen om man åker in vid Lernbo.

Flogbergsgruvan har legat där den ligger i århundraden. Men det var först i fjol som den "hittades" på nytt. Genom Ludvika Hembygdsförening sattes ett projekt igång för att på något sätt ta vara på de gruvhistoriska hemligheter gruvan har att bjuda på.

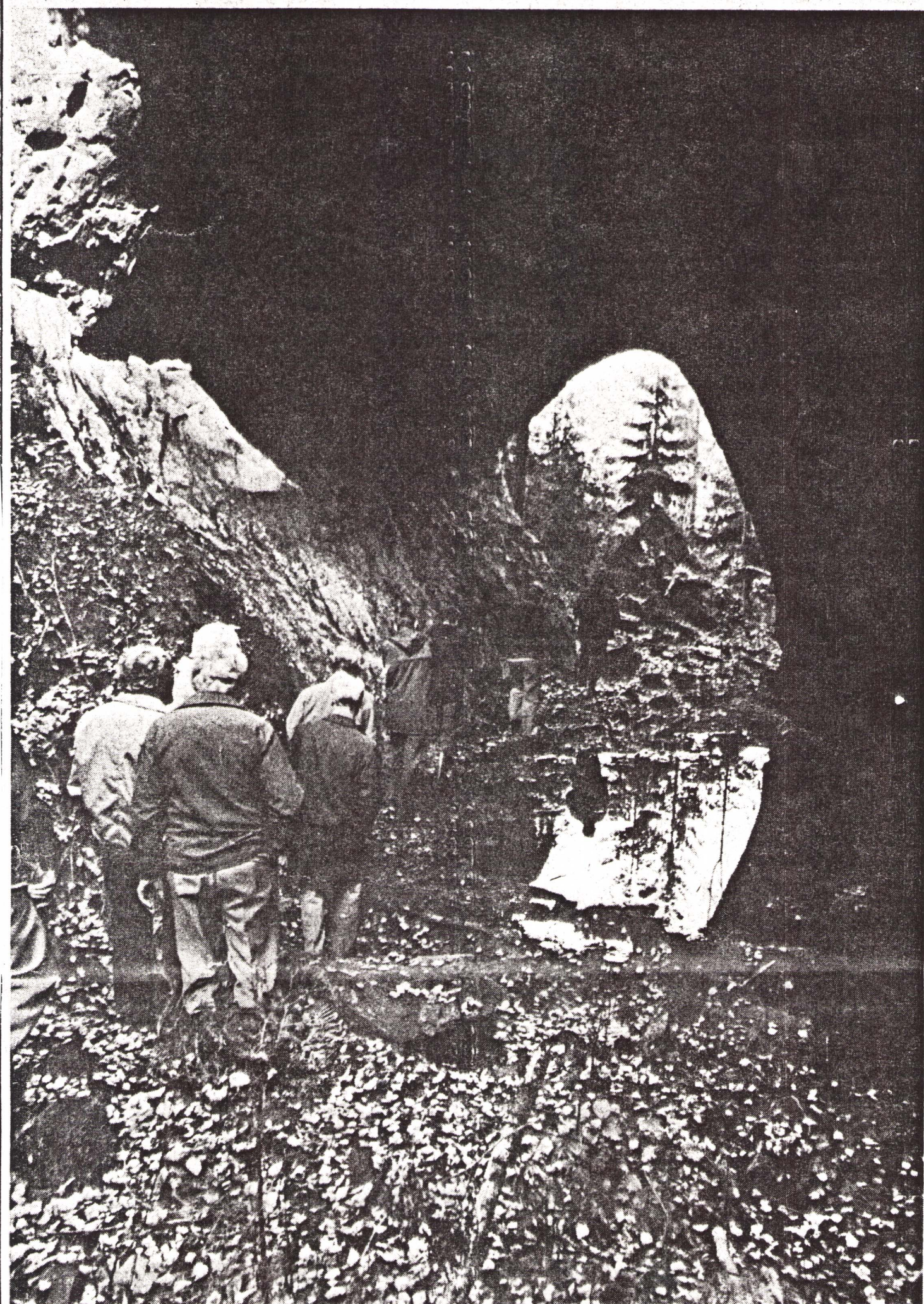
— Vi fick benäget bistånd av Statsgruvor, berättar Hembygdsföreningens ordförande Torsten Dybeck. Gruvgångar har rensats upp, ett rejält röjningsarbete har skett, och de farliga passagerna har försetts med räcken och trappor.

— En del av upprepningen av gruvan har vi gjort själva. Men i övrigt har Statsgruvor ställt upp med yrkeskunnigt folk, gruvbyggare, etc., som gjort allt det övriga. Uppskattningssvis till ett värde kring tjugo tusen kronor.

Egen risk

Mycket viktigt i sammanhanget med Flogbergsgruvan som en besöksanläggning, är att de åtgärder som vidtagits trots allt bara skall ses som provisoriska.

Besökare får finna sig i att tränga in i Flogbergsgruvans inre på egen risk. Det finns passager som är mycket besvärliga, rent av farliga. Dessutom finns gruvhål och bergskanter som är dödliga fällor, om man inte ser upp för faran. Ett gott råd är att hålla sig till de givna, självklara gångstråken. Avvikelse är ri-

Flogbergsgruvan, en unik företeelse strax utanför Ludvika. Den här gruvorten är flera hundra år gammal, där tillmakningsmetoden tillämpades.

du ner på egen risk

skäla till ytterlighet.

— I framtiden kanske Flogbergsgruvan kan iordningsställas ännu bättre och göras säkrare, säger Torsten Dybeck med en förhoppning i blicken.

En annan värld

Det är som att tränga in i en annan värld, att stiga ned i Flogbergsgruvans inre. För en gruvintresserad bör anläggningen vara ett unikt tillfälle att skaffa sig en bred information om gammal gruvbrytning.

Flogbergsgruvan får anses unik därför att den är bevarad på det sätt den är. Troligtvis startades gruvdriften redan på 1600-talet. Riktigt när har varit omöjligt att ta fram. Flogbergsgruvan var enkel att ge sig på, eftersom malmen inte gick särskilt djupt.

Som kanske det mest märkliga med gruvan är den "stoll" som finns, och som indirekt bidragit till att gruvans djupare delar inte vattenfylts. De äldsta delarna där den första metoden med eldning-tillmakning användes, är intakt och berättar utan ord om hur arbetet försiggick. Andra vattenfyllda hål ligger faktiskt ovanför, med vattennivåer flera tiotalet meter högre än de gamla gruvgångarna!

Stordrift

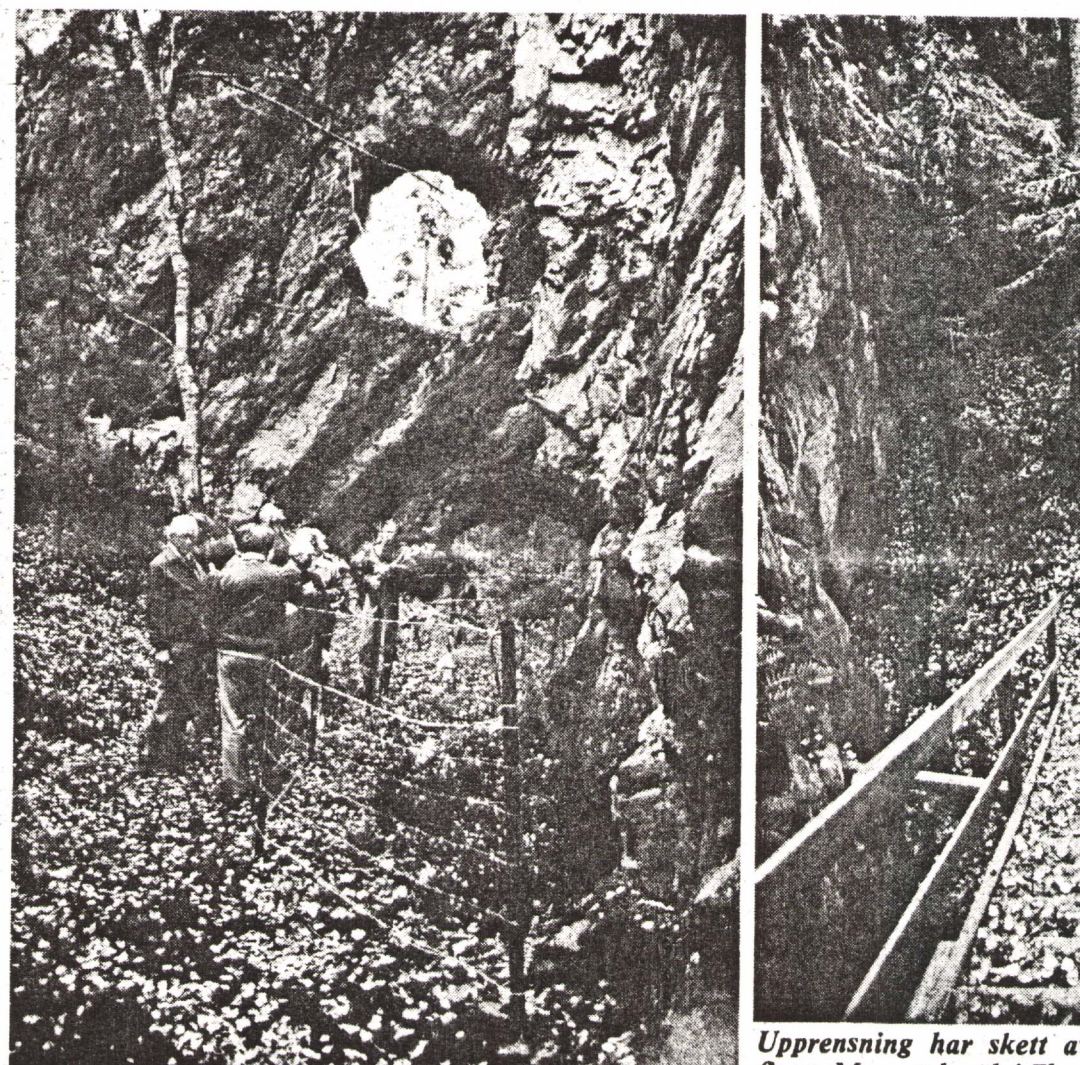
Gruvbrytningen i det tidigare skedet torde skett sporadiskt. Stordrift blev det först under 1800-talet. I början av 1900-talet byggdes som den sista länken i utvecklingen av Flogbergsgruvan, ett modernt anrikningsverk. Ungefär samtidigt fanns i anslutning till gruvan vid den tidpunkten något så ovanligt som en briketteringsfabrik. Där tillverkades under en period malmbriketter.

Av byggnaderna kring Flogbergsgruvan finns numera endast mindre rester kvar. Den intressantaste delen är naturligtvis den äldsta som beskriver tillmakningsmetoden.

Gruvdriften på Flogberget lades ned 1918.

Gruvgångarna från den tidigaste brytningen är intakt. En försiktig vandring i anläggningens brytningsmetoder.

Upprensning har skett i gruvan. Men ett besök i Flogbergsgruvan är fortfarande på egen risk. Ett gott råd är att hålla sig till de givna, självklara gångstråken.

Text och foto:
Jan-Olov Schröder

Flogbergsgruvan bjuder på en häpnadsväckande uppvisning i den gamla gruvdriften i Västerbergslagen.